

ЛУК'ЯНОВА Л. Б.,
АВШЕНЮК Н. М., АНІЩЕНКО О. В.

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ "АНДРАГОГ"

КИЇВ - 2024

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА

Лук'янова Л. Б., Авшенюк Н. М., Аніщенко О. В.

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «АНДРАГОГ»

Київ – 2024

УДК 37:316.48(07)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (протокол № 10 від 23 вересня 2024 р.).

Рецензенти:

Волярська О. С. – професор кафедри психології Київського інституту бізнесу і технологій, старший науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент;

Тимчук Л. І. – завідувач кафедри педагогіки та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор педагогічних наук, професор.

Лук'янова Л. Б., Авшенюк Н. М., Аніщенко О. В. Професійний стандарт «Андрагог». Київ: Талком. 2024. 24 с.

У виробничо-практичному виданні вміщено авторський проєкт професійного стандарту «Андрагог». Увиразнено вимоги до кваліфікації педагогічного персоналу у сфері навчання та освіти дорослих, його компетентності. Стандарт викладено за такою структурою: загальні відомості про професійний стандарт; навчання та професійний розвиток; основні документи, що регулюють професійну діяльність; перелік трудових функцій; загальні й професійні компетентності. Деталізовано професійні компетентності андрагога (за трудовою дією або групою трудових дій).

Видання адресовано педагогічним і науково-педагогічним працівникам закладів формальної і неформальної освіти дорослих, науковим працівникам наукових установ, працівникам закладів культури, здобувачам освіти, представникам громадських організацій.

© Інститут педагогічної освіти
і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України, 2024
© Лук'янова Л. Б., Авшенюк Н. М.,
Аніщенко О. В.

ПЕРЕДМОВА

Професійна підготовка та розвиток педагогічного персоналу у сфері навчання й освіти дорослого населення є невід'ємними складниками професіоналізації освіти дорослих. Важливою подією в українському освітньому просторі стало введення професії «Андрагог» до «Класифікатора професій» ДК 003:2010 Національного класифікатора України (Наказ Мінекономрозвитку від 15.02.2019 №259, зміни № 8).

В умовах стрімкого зростання попиту й пропозицій на ринку освітніх послуг для різних категорій молоді й дорослих увиразнилася нагальна необхідність розроблення професійного стандарту за професією «Андрагог». Завдання щодо розроблення означеного стандарту актуалізовано в Плані дій на 2023-2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року¹.

Ураховуючи нагальність окресленої проблеми², а також сферу професійних зацікавлень авторів, здійснено розроблення авторського проекту професійного стандарту «Андрагог». Відповідно до статті 39 «Професійні стандарти» Закону України «Про освіту» (2017), професійний стандарт трактується як «затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій», необхідних для здійснення певного виду професійної діяльності, і, зокрема, для виконання певних трудових функцій.

У розробленому проєкті документу виокремлено загальні й професійні компетентності, сформованість яких впливає на якість виконання андрагогом професійних обов'язків.

Професійний стандарт «Андрагог» має стати інструментом реалізації стратегії освіти впродовж життя у швидкоплинному світі та підвищення якості навчання й освіти дорослих; індикатором відбору викладацького персоналу та оцінювання кваліфікації андрагога у закладах формальної і неформальної освіти дорослих; підґрунтям укладання трудових і цивільно-правових договорів тощо.

Запропонований цілісний проєкт професійного стандарту за професією «Андрагог» як рамкового документу, в якому визначено основні вимоги до його кваліфікації, потребує моніторингу, доопрацювання та удосконалення, що у подальшому уможливить його включення до Реєстру кваліфікацій.

¹ Розпорядження Кабінету Міністрів України. (2023, 25 квітня, № 372-р). *План заходів на 2023-2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372-2023-%D1%80#Text>

² Авшенюк, Н.М., & Аніщенко, О.В. (2021, 15–16 черв.). *Професійний стандарт андрагога: компетентнісний вимір*. Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії: зб. матер. III Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, за заг. ред. І.М. Савченко, В.В. Ємець. Київ: Національний центр «Мала академія наук України», 80-82. <https://lib.iitta.gov.ua/728590/>

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «АНДРАГОГ»

1. Загальні відомості про професійний стандарт

1.1. Основна мета професійної діяльності

Проектування, організація та здійснення освітньої, культурно-дозвілдової діяльності у сфері освіти дорослих з метою формулювання цілей, розроблення планів та оцінювання результатів навчання дорослих учнів, урахування їхніх вікових, освітніх, професійних, особистісних характеристик, мотивацію тощо.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція Р	Освіта	Розділ 85	Освіта	Групи: 85.4	Вища освіта	Класи: 85.42 Вища освіта
				85.5	Інші види освіти	85.59 Інші види освіти, н. в. і. у.

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
2	23	2359	2359.2
Професіонали	Професіонали в галузі навчання	Інші професіонали в галузі навчання	Інші професіонали в галузі навчання

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”)

2359.2 Інші професіонали в галузі навчання

1.5. Узагальнена назва професії

Професіонали

1.6. Назви типових посад

Посада педагогічного працівника: андрагог

1.7. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)

Андрагог безпосередньо підпорядковується керівнику закладу освіти (формальної або неформальної), а також керівнику структурного підрозділу закладу освіти (за його наявності), закладу культури, відповідних підрозділів підприємств тощо.

Робоче місце андрагога може бути розташоване в навчальному, навчально-лабораторному, навчально-виробничому, фізкультурно-спортивному приміщенні закладу освіти; у закладі культури; на виробництві тощо або визначатися умовами здійснення дистанційного й змішаного навчання.

1.8. Умови праці

Стаціонарні та нестаціонарні робочі місця.

Робочий час, час відпочинку, права та обов'язки, інші умови праці визначаються законодавством про освіту, законодавством про працю, трудовими договорами та статутом закладу освіти, закладу культури, іншими нормативно-правовими актами.

Режим роботи визначається правилами внутрішнього розпорядку, іншими документами закладу освіти, закладу культури, відповідними підрозділами підприємств тощо.

Професійна діяльність андрагога пов'язана з підвищеним емоційним й інтелектуальним навантаженням.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Посаду андрагога можуть обіймати особи, які мають освітній ступінь бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста у галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» або відповідно до профілю викладання за умови оволодіння визначеними у цьому стандарті професійними компетентностями. В окремих випадках від андрагога може вимагатися стаж роботи у галузі чи виді професійної діяльності, що відповідає профілю викладання.

Професійну підготовку у галузі освіти дорослих можна здобути як спеціалізацію за освітньою програмою у закладах вищої освіти; у закладах післядипломної освіти. Специфічні професійні компетентності андрагога можна розвинути в умовах неформальної та інформальної освіти дорослих.

При прийомі на роботу може вимагатися також проходження інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки, медичного огляду у випадках, передбачених законодавством. Статутом закладу освіти, закладу культури тощо можуть встановлюватися відповідно до законодавства додаткові вимоги до осіб, які претендують на посаду андрагога.

Вільне володіння державною мовою (для громадян України) або володіння державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для

іноземців та осіб без громадянства) відповідно до Законів України «Про освіту» (2017, стаття 7), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019, стаття 21), а також Листа МОН України «Про застосування державної мови у сфері освіти» №1/16742-23 (2023).

Моральні якості, які дозволяють виконувати професійні обов'язки (відповідно до частини другої статті 54 Закону України «Про освіту»). Фізичний та психічний стан здоров'я, що дозволяє виконувати професійні обов'язки.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК)

Диплом бакалавра (6 рівень НРК), диплом магістра (спеціаліста) (7 рівень НРК), диплом доктора філософії (доктора наук) (8 рівень НРК) в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» або в інший галузі знань. Інші документи, що підтверджують наявність компетентностей, необхідних для виконання трудових функцій.

2. Навчання та професійний розвиток

2.1. Підвищення кваліфікації

Андрагог має постійно підвищувати свою кваліфікацію, використовуючи можливості формальної, неформальної та інформальної освіти в Україні та зарубіжжі. Форми і зміст підвищення кваліфікації повинні спрямовуватися на формування загальних і професійних компетентностей, які визначені цим стандартом, а також індивідуальною траєкторією професійного розвитку андрагога, що проєктується ним самостійно.

3. Основні документи, що регулюють професійну діяльність

Конституція України;

Кодекс законів про працю України;

Закон України «Про освіту»;

Закон України «Про вищу освіту»

Закон України «Про охорону праці»;

Закон України «Про професійний розвиток працівників»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»;

установчі документи, правила внутрішнього розпорядку закладу освіти; закладу культури тощо;

інші нормативні та правові акти у сфері освіти.

4. Загальні компетентності

Умовні позначення	Загальні компетентності
ЗК.01	Здатність виконувати обов'язки і реалізувати права, зумовлені статусом громадянина держави, захищати та піклуватися про інтереси, свободи та потреби людини, усвідомлюючи цінності громадянського суспільства; нести персональну відповідальність за професійну діяльність
ЗК.02	Здатність до міжособистісної та командної взаємодії; запобігання та вирішення конфліктних ситуацій
ЗК.03	Здатність поважати й цінувати мультикультурність у суспільному житті й професійній діяльності
ЗК.04	Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності, мотивування усіх учасників освітнього процесу до досягнення спільної мети
ЗК.05	Здатність адаптуватися до умов освітнього середовища, діяти в нестандартних ситуаціях; генерувати й втілювати нові ідеї
ЗК.06	Здатність самовдосконалюватися й саморозвиватися; ефективно управляти робочим часом

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей, що входять до них), умовні позначення

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)
Проектування та організація освіти, навчання і культурно-дозвіллевої діяльності дорослих	Організаційна компетентність
	Цифрова компетентність
	Культурно-дозвіллева компетентність
Викладання і дорадництво в навчанні та освіті дорослих	Методична компетентність
	Психологічна компетентність
	Оцінювально-рефлексивна компетентність
Партнерська взаємодія з	Комунікативна компетентність

різними суб'єктами навчання й освіти дорослих	Прогностична компетентність
	Інклюзивна компетентність
Організація та здійснення досліджень у сфері навчання й освіти дорослих (формальної, неформальної та інформальної)	Моніторингово-діагностична компетентність
	Дослідницька компетентність
	Проектна компетентність
	Експертна компетентність
Безперервний особистісно-професійний розвиток і саморозвиток	Здатність навчатися впродовж життя, отримання додаткових кваліфікацій
	Здатність розробляти та впроваджувати персоніфіковану траєкторію особистісно-професійного розвитку і саморозвитку.

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
А	Проектування та організація освіти, навчання і культурно-дозвіллевої діяльності дорослих	Організаційна компетентність	А1
		Цифрова компетентність	А2
		Культурно-дозвіллева компетентність	А3
Б	Викладання і дорадництво в освіті та навчанні дорослих	Методична компетентність	Б1
		Психологічна компетентність	Б2
		Оцінювально-рефлексивна компетентність	Б3
В	Партнерська взаємодія з різними суб'єктами навчання і освіти дорослих	Комунікативна компетентність	В1
		Прогностична компетентність	В2
		Інклюзивна компетентність	В3

Г	Організація та здійснення досліджень у сфері навчання і освіти дорослих (формальної, неформальної та інформальної)	Моніторингово-діагностична компетентність	Г1
		Дослідницька компетентність	Г2
		Проектна компетентність	Г3
		Експертна компетентність	Г4
Д	Безперервний особистісно-професійний розвиток і саморозвиток	Здатність навчатися впродовж життя, отримання додаткових кваліфікацій	Д1
		Здатність розробляти та впроваджувати персоніфіковану траєкторію особистісно-професійного розвитку й саморозвитку.	Д2

Трудові функції	Предмети та засоби праці	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
<p>А. Проектування та організація освіти, навчання і культурно-дозвіллевої діяльності дорослих</p>	<p>Персональний комп'ютер (далі – ПК), інші засоби оргтехніки (далі – ЗО), програмні засоби (ПЗ); законодавчі та нормативно-правові акти, вказівки та розпорядження, рекомендації щодо здійснення професійної діяльності, інструкції; спеціальна література з освіти дорослих і за профілем викладання; інструменти щодо організації і проведення діагностування й моніторингу (анкети, опитувальники, тести тощо); електронний банк даних про соціальних партнерів, стейкхолдерів.</p>	<p>А1. <i>Організаційна компетентність</i> – здатність організувати процес навчання дорослих у закладах освіти, закладах культури, на виробництві тощо; формувати пропозиції щодо визначення переліку, змісту освітніх програм, умов їх упровадження, а також просування послуг у сфері формальної, неформальної освіти дорослих.</p>	<p>А1.31. Вимоги до змістового наповнення освітнього середовища, культурно-дозвіллевої діяльності дорослих</p> <p>А1.32. Перелік обладнання, необхідного для забезпечення навчання та культурно-дозвіллевої діяльності дорослих</p> <p>А1.33. Форми організації освітнього процесу, види та форми навчальної та пізнавальної діяльності дорослих</p> <p>А1.34. Особливості національного і зарубіжного ринків освітніх послуг у сфері формальної і неформальної освіти дорослих</p> <p>А1.35. Специфіка освітніх програм для дорослих, умов їх упровадження, просування послуг у сфері формальної, неформальної освіти</p>	<p>А1.У1. Формувати освітнє середовище відповідно до запитів і потреб дорослих учнів</p> <p>А1.У2. Оснащувати освітнє середовище ергономічно доцільним обладнанням, що забезпечуватиме комфортність, безпеку, ефективність навчальної діяльності</p> <p>А1.У3. Організувати навчальні заняття різних типів, застосовуючи різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності дорослих учнів</p> <p>А1.У4. Формувати пропозиції щодо визначення переліку програм, умов їх упровадження, просування послуг у сфері формальної, неформальної освіти дорослих</p> <p>А1.У5. Формувати пропозиції щодо змісту освітніх програм у сфері формальної, неформальної освіти дорослих, пропозиції щодо дозвіллевої діяльності</p> <p>А1.У6. Організувати навчання дорослих у закладах формальної і неформальної освіти на основі вивчення ринку освітніх послуг</p>

		<p><i>A2. Цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі; здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію для професійної діяльності, добирати й використовувати цифрові технології в освітньому процесі; ефективно застосовувати наявні та створювати нові електронні (цифрові) освітні ресурси.</i></p>	<p>A2.31. Юридичні й етичні основи використання цифрових сервісів, технологій і пристроїв; принципи і правила створення цифрового освітнього середовища закладу</p> <p>A2.32. Методики й ресурси для електронного навчання, цифрові засоби для організації проєктної діяльності та забезпечення їх доступності для різних категорій дорослих</p> <p>A2.33. Професійні цифрові середовища та спільноти для обміну ідеями; розроблення освітніх ресурсів; розвитку цифрової компетентності</p>	<p>A2.У1. Ефективно й відповідально використовувати цифрові сервіси, пристрої та технології із застосуванням заходів безпеки й мережевого етикету; дотримуватися етичних і правових норм цифровізації формальної й неформальної освіти дорослих</p> <p>A2.У2. Працювати на електронних освітніх платформах, створювати власні електронні навчальні курси; добирати й застосовувати цифрові сервіси з урахуванням індивідуалізації та диференціації навчання дорослих</p> <p>A2.У3. Обирати й використовувати доцільні засоби цифрового зв'язку та сервісів для індивідуальної і колективної комунікації, професійної співпраці</p>
--	--	---	--	--

		<p>А3. <i>Культурно-дозвіллева компетентність</i> – здатність організувати та здійснювати продуктивну культурно-дозвіллеву діяльність дорослих на належному комунікативному, інтелектуальному, емоційному, творчому та інших рівнях</p>	<p>А3.31. Принципи і механізми забезпечення освітньо-культурних потреб дорослих, основні напрями дозвіллевої діяльності, особливості організації та проведення дозвіллевих заходів</p> <p>А3.32. Методи і форми організації дозвіллевої діяльності та спілкування; техніки та прийоми залучення дорослих до дозвіллевих заходів під час їх організації та проведення</p> <p>А3.33. Вимоги щодо забезпечення безпеки життя і здоров'я дорослих, охорони праці під час проведення дозвіллевих заходів в організації, що провадить означену діяльність, і поза нею (на виїзних заходах)</p>	<p>А3.У1. Ураховувати мотиви поведінки, інтереси дорослих під час проведення дозвіллевих заходів</p> <p>А3.У2. Використовувати андрагогічно доцільні методи і форми організації дозвіллевої діяльності та спілкування, техніки й прийоми залучення дорослих до дозвіллевих заходів під час їх організації та проведення</p> <p>А3.У3. Здійснювати дозвіллеву діяльність із дотриманням вимог щодо охорони праці, забезпечення безпеки життя й здоров'я дорослих</p>
--	--	---	--	---

Б. Викладання і дорадництво в навчанні та освіті дорослих	Б1. <i>Методична компетентність</i> – здатність добирати і використовувати ефективні методики і технології навчання дорослих у закладах формальної і неформальної освіти	Б1.31. Форми, методи та засоби навчання дорослих різних вікових груп Б1.32. Зміст та особливості технологій і методик індивідуального й групового навчання дорослих	Б1.У1. Добирати доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети й завдань заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей дорослих Б1.У2. Упроваджувати інноваційні технології та методики індивідуального й групового навчання дорослих
	Б2. <i>Психологічна компетентність</i> – здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості дорослих	Б2.31. Психологічні особливості вікової групи, до якої належать дорослі, що навчаються Б2.32. Принципи мотивації дорослих до навчання; дотримання здорового способу життя	Б2.У1. Враховувати вікові особливості дорослих під час проектуванні змісту освіти, добору методів, технологій і засобів навчання Б2.У2. Стимулювати й мотивувати дорослих до навчання
	Б3. <i>Оцінювально-рефлексивна компетентність</i> – здатність здійснювати оцінювання й аналіз результатів навчання дорослих з урахуванням динаміки	Б3.31. Види, форми, методики оцінювання результатів навчання дорослих Б3.32. Методи і прийоми здійснення аналізу та рефлексії навчальної діяльності дорослих та її результативності	Б3.У1. Здійснювати формувальне, поточне, підсумкове оцінювання навчальної діяльності дорослих Б3.У2. Надавати допомогу дорослим у коригуванні навчальних досягнень

		індивідуальної успішності їхніх досягнень; оптимізувати умови їхнього розвитку, саморозвитку та продуктивної самореалізації	Б3.33. Технології оптимізації умов розвитку, саморозвитку та продуктивної самореалізації дорослих	Б3.У3. Уможливити оптимізацію умов розвитку, саморозвитку та продуктивної самореалізації дорослих
В. Партнерська взаємодія з різними суб'єктами навчання та освіти дорослих		В1. <i>Комунікативна компетентність</i> – здатність до конструктивного спілкування з різними категоріями зацікавлених осіб у сфері освіти дорослих	В1.31. Техніки та прийоми комунікації з різними категоріями зацікавлених осіб у сфері освіти дорослих В2.32. Методи ведення діалогу та полілогу, усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; культури діалогу	В1.У1. Комунікувати з різними категоріями зацікавлених осіб у сфері освіти дорослих на засадах взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії, застосовуючи прийоми активної і пасивної комунікації В2.У2. Організувати діалог і полілог із суб'єктами навчання й освіти дорослих, поважаючи права людини й суспільні цінності В2.У3. Застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методик усвідомленого й емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації

		<p><i>В2. Прогностична компетентність</i> – здатність прогнозувати й планувати навчання дорослих у закладах формальної і неформальної освіти, у закладах культури, на виробництві тощо</p>	<p>В2.31. Способи й засоби моніторингу й аналізу освітньо-культурних пріоритетів, потреб і запитів дорослих</p> <p>В2.32. Основні законодавчі й нормативні документи щодо організації та реалізації освіти дорослих у закладах формальної й неформальної освіти, у закладах культури, на виробництві тощо</p> <p>В2.33. Основні правила і технічні засоби створення інформаційно-рекламних матеріалів про можливості подальшої професійної та особистісної самореалізації</p>	<p>В2.У1. Здійснювати моніторинг освітньо-культурних пріоритетів, потреб і запитів дорослих</p> <p>В2.У2. Консультувати дорослих щодо особливостей навчання і освіти у закладах формальної і неформальної освіти, у закладах культури, на виробництві тощо</p> <p>В2.У3. Готувати інформаційні матеріали про орієнтацію і зміст програм навчання дорослих та презентувати їх для всіх стейкхолдерів</p>
		<p><i>В3. Інклюзивна компетентність</i> – здатність забезпечувати безбар'єрне освітнє середовище для різних категорій дорослих осіб з метою їх повноцінної</p>	<p>В3.31. Термінологія з інклюзивної освіти дорослих</p> <p>В3.32. Основні законодавчі й нормативні документи щодо організації безбар'єрного освітнього середовища, його основні характеристики</p>	<p>В3.У1. Створювати сприятливі умови для навчання кожного з урахуванням потреб, здібностей і можливостей</p> <p>В3.У2. Добирати й використовувати ефективні матеріали та обладнання для задоволення індивідуальних потреб дорослих у навчанні та особистісно-професійному розвитку</p>

		інтеграції в суспільство та соціально-трудової адаптації	В3.33. Концепції й методики безбар'єрного інклюзивного навчання та принципи універсального дизайну для забезпечення потреб дорослих із урахуванням їхніх індивідуальних особливостей	В3.У3. Розробляти гнучкі програми та застосовувати інтерактивні технології, що сприяють мотивації залучення різних категорій дорослих осіб до навчання та культурно-дозвіллевої діяльності
Г. Організація та здійснення досліджень у сфері навчання та освіти дорослих (формальної, неформальної та інформальної)		Г1. <i>Моніторингово-діагностична компетентність</i> – здатність здійснювати моніторинг освітніх, освітньо-культурних потреб дорослих, якості наданих послуг	Г1.31. Теорія і практика моніторингових досліджень в освіті дорослих Г1.32. Вікові особливості дорослих, специфіку проєктування й упровадження програм для різних категорій дорослого населення (у тому числі й для вразливих категорій) Г1.33. Локальні нормативні документи закладів освіти, закладів культури тощо, які регламентують порядок доступу до навчальної та іншої документації, що містить персональні дані	Г1.У1. Планувати здійснення моніторингу освітніх, культурно-освітніх потреб дорослих Г1.У2. Формулювати та обговорювати з фахівцями завдання, концепцію й методи дослідження освітньо-культурних потреб дорослих, а також ресурси, необхідні для його проведення, джерела їх залучення Г1.У3. Планувати здійснення моніторингу освітніх послуг та оцінювання якості наданих послуг (формулювати план вибірки, розробляти самостійно або із залученням фахівців інструментарій моніторингового дослідження)

			<p>Г1.34. Порядок проведення моніторингового дослідження та алгоритм використання його результатів</p>	<p>Г1.У4. Забезпечувати оптимізацію витрат на проведення моніторингового дослідження</p> <p>Г1.У5. Здійснювати обговорення результатів моніторингу зі стейкхолдерами</p> <p>Г1.У6. Розробляти на основі результатів моніторингу рекомендації щодо удосконалення освітнього процесу та культурно-дозвіллевої діяльності дорослих</p>
		<p>Г2. Дослідницька компетентність – здатність організувати і здійснювати практико орієнтовані наукові дослідження у сфері формальної, неформальної та інформальної освіти дорослих</p>	<p>Г2.31. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки, психології, соціології тощо</p> <p>Г2.32. Теоретичні та емпіричні методи дослідження в освіті дорослих</p> <p>Г2.33. Методики експерименту у педагогіці, психології тощо, процедури аналізу, класифікації, систематизації, узагальнення результатів дослідження</p>	<p>Г2.У1. Обґрунтовувати актуальність дослідження, формулювати мету, завдання, гіпотезу, здійснювати пошук інформації за різними джерелами</p> <p>Г2.У2. Обирати методи дослідження, застосовувати їх відповідно до мети й завдань</p> <p>Г2.У3. Організувати апробацію розробленого інструментарію дослідження</p> <p>Г3.У4. Здійснювати експериментальну роботу, використовувати засоби</p>

				статистичного опрацювання одержаних результатів; застосовувати процедури аналізу, систематизації, узагальнення результатів здійсненого дослідження
		Г.3. <i>Проектна компетентність</i> – здатність планувати й виконувати проекти в галузі освіти дорослих, обґрунтовувати й презентувати їх результати	Г3.31. Вимоги до виконання й оприлюднення результатів проєкту; норми захисту прав інтелектуальної власності Г3.32. Методологія проєктної діяльності; основи проєктного менеджменту	Г3.У1. Здійснювати інтеграцію й планування проєктної діяльності; прогнозувати очікувані результати Г3.У2. Встановлювати цілі, терміни, бюджет проєктів Г3.У3. Управляти якістю й потенційними ризиками проєктної діяльності; приймати нестандартні, креативні рішення в проблемних ситуаціях Г3.У4. Організовувати презентацію результатів проєктів, оцінювати їх переваги та недоліки; сприяти поширенню з-поміж усіх зацікавлених сторін

		Г.4. <i>Експертна компетентність</i> – здатність здійснювати методичну, проектну експертизу у сфері освіти дорослих	Г1.31. Закони, норми, правила експертної діяльності методичного, проектного спрямування Г1.32. Вимоги і процедури експертизи Г1.33. Технології, форми і методи експертної діяльності	Г1.У1. Здійснювати експертне оцінювання відповідно до законів, норм і правил експертної діяльності Г1.У2. Дотримуватися у процесі експертизи принципів етики, конфіденційності, доброчесності та професійних стандартів Г1.У3. Добирати, використовувати технології, форми і методи експертної діяльності Г1.У4. Розробляти рекомендації, які містять пропозиції, сформульовані на основі результатів аналізу здійсненої експертизи
Д. Безперервний особистісно-професійний розвиток і саморозвиток		Д1. <i>Здатність до навчання впродовж життя</i> ; отримання додаткових кваліфікацій	Д1.31. Методики самоосвітньої діяльності; методики самооцінювання Д1.32. Можливості особистісно-професійного розвитку в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти	Д1.У1. Планувати та здійснювати особистісно-професійний розвиток і саморозвиток Д1.У2. Визначати потреби у розвитку загальних і професійних компетентностей; у додаткових кваліфікаціях

			Д1.33. Технології мотивації особистісної і професійної самореалізації	Д1.У3. Здійснювати конкретизацію цілей особистісно-професійного розвитку й саморозвитку Д1.У4. Мотивувати до здобуття додаткових кваліфікацій, знаходити для цього відповідні ресурси і використовувати їх
		Д2. Здатність розробляти та впроваджувати персоніфіковану траєкторію особистісно-професійного розвитку й саморозвитку	Д2.32. Принципи розроблення та впровадження персоніфікованої траєкторії особистісно-професійного розвитку й саморозвитку Д2.31. Сутність, зміст персоніфікованих програм особистісно-професійного самовдосконалення	Д2.У1. Визначати напрями, темп і тривалість навчання відповідно до персоніфікованої траєкторії особистісно-професійного розвитку Д2.У2. Розробляти та впроваджувати персоніфіковані програми особистісно-професійного самовдосконалення

**РОЗРОБНИКИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ «АНДРАГОГ»
(АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ)**

Лук'янова Лариса Борисівна – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України

Авшенюк Наталія Миколаївна – завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Аніщенко Олена Валеріївна – завідувач відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

Виробничо-практичне видання

**Лук'янова Лариса Борисівна,
Авшенюк Наталія Миколаївна,
Аніщенко Олена Валеріївна**

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «АНДРАГОГ»

Друкується в авторській редакції.

Для створення обкладинки використано шаблон Visual Paradigm Online.

Підписано до друку 2.12.2024 р.
Формат 60x84/16. Гарнітура TimesNewRoman
Папір офсетний. Друк офсетний
Ум.-друк. арк. 1,4. Обл.-вид. арк. 1,3.
Зам. № 061224.

Виготовлювач ТОВ «Талком»
03115, м. Київ, вул. Львівська, 23, тел./факс (044) 424-40-69, 424-56-26
E-mail: ukraina.vdk@email.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4538 від 07.05.2013 р.